

PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF ENTREPRENEURSHIP IN EDUCATION

The crisis situation of Ukraine regarding the economy, education, medicine, industry, significant losses in agriculture, etc., led to the war, which was unleashed by "putin's russia". The end of the war is the main goal not only of Ukraine as a state, but also of all its people. The war brought us and continues to bring us ruins and disorder.

And therefore, before us, there are already the main questions, how to stop the conflict and start the development of the whole of Ukraine?

The problem of education as a "knowledge economy" is superimposed on the realities of the state and trends in the economy of Ukraine.

Since the traditional education system is not able to respond quickly and effectively to the challenges of the time that are facing it due to its static, bureaucratic and conservative nature, the unfilled niche is being occupied by institutions that implement alternative educational services.

Today, the booming market of new information technologies and telecommunications equipment has led to significant changes in the education system - virtual educational institutions using distance learning technologies have appeared. Distance learning is understood as an individualized process of transfer and assimilation of knowledge, abilities, skills and ways of cognitive activity of a person, which takes place through the mediated interaction of remote participants of learning in a specialized environment, which is created on the basis of modern psychological-pedagogical and information-communication technologies. The development of distance education in Ukraine was prompted by the corona virus epidemic and continued by the war. The main characteristic of any form of education is its quality, therefore, in the process of development of distance learning technology, the question of the quality of knowledge comes to the fore. By the quality of knowledge we will understand the level of assimilation of the passed material, expressed through the evaluation. That is why the question of the fundamental possibility of measuring the quality of information assimilation and the methods and means by which it is carried out is important.

Education is considered as an economic category capable of combining social value for society and financial benefit for an entrepreneur. This creates prerequisites for development and conducting business in this area.

For Ukraine, this is a new type of entrepreneurship, which has begun to develop intensively in recent years. Factors that contributed to the development of educational business in Ukraine were [1]:

- creation of appropriate legislative and regulatory support; the lack of a sufficient number of places in communal and state institutions (preschool education), the search for alternative types of education and an individual approach in the educational process, the increase in the financial support of households, etc. It develops in the form of preschool and general educational institutions in the classical sense, children's clubs, early development centers, etc.;

- the need to increase the competitiveness and quality of higher education; expansion of educational opportunities for all interested parties; increasing the prestige of education (education becomes a guarantee of a high standard of living and is considered a good investment); the growth of commercialization of education and the influence of big capital on it, etc. The functioning of private educational institutions has certain features, including: their clear focus on the consumer; expansion of opportunities to choose education options for the consumer, which stimulates competition and increases the quality indicators of educational services; variability of educational programs and classes; individual approach; contributes to the development of the regional socio-economic system (expansion of social infrastructure, creation of additional jobs, reduction of the financial burden on the local budget), increased cooperation between local authorities and entrepreneurs (by providing financial support to private institutions), etc.;

- the possibility of creating a continuous educational cycle (development of complex vertical enterprises that provide educational services on a commercial basis from kindergarten to obtaining academic degrees), market orientation, etc.;

- the possibility of functioning remotely (distance learning, online education), which significantly expands the geography of business opportunities.

As we can see, the development and functioning of new forms and formats of education is a response to modern trends in the development of a globalized society, and education ceases to be a sphere of expenditure and gradually becomes an attractive investment sector for business [1].

In our opinion, the effective functioning and development of entrepreneurship in the educational sphere will be facilitated by the formation of educational clusters.

World experience convincingly proves that the creation of educational clusters makes it possible to effectively organize the process of continuous learning; contributes to the improvement of the material and technical base of educational institutions, updating the content of pedagogical education taking into account the

interests of the cluster subjects and the requirements of the innovative model of economic development; creates additional incentives for the professional growth of teachers of educational institutions.

Therefore, the creation of a scientific and educational cluster ensures stable partnership relations between educational institutions of various levels and other stakeholders of the cluster, which makes it possible to: create conditions for ensuring the availability of quality primary, secondary and higher professional education for young people; introduce and spread innovative technologies in the educational environment; to develop programs of continuous multi-level education, which will increase the quality of training of specialists, ensure their mobility, create the possibility of employment of graduates by profession; to optimize and reduce financial costs during the implementation of the educational process [2].

Thus, an economic leap will be impossible without innovative approaches and a new concept for reforming the educational process in Ukraine. We have colossal internal resources, people's trust and great external support, and we have no right to miss our chance for success,

which will provide Ukraine with highly qualified specialists in all spheres of activity.

References

1. Синюра-Ростун Н. Р. Підприємництво в освіті: виклики та перспективи розвитку // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/12/264.pdf>

2. Петренко М. М. Посилення розвитку інтелектуального потенціалу студентів в системі формування людського капіталу // Петренко М.М., Корнєєва Т.С. / Конкурентоспроможна модель інноваційного розвитку економіки України: збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції, 11 квітня 2019 року, м. Кропивницький. — Ексклюзив-Систем. 2019.- С.25-28.

3. Романовський О. О. Шляхи впровадження інновацій, підприємництва та підприємницької освіти в системі національної освіти України: Монографія. // О. О. Романовський – Вінниця:Нова книга, 2010. – 416 с.

УДК 378.14

Т. Белялов, В. Швецов

taliatbielalov@gmail.com, Vlad.Shvecov@gmail.com

Київський національний університет технологій та дизайну, Київ

РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ УНІВЕРСИТЕТІВ В УКРАЇНІ

В Україні діяльність закладів вищої освіти (ЗВО) здійснюється на підставі Закону України «Про вищу освіту»[1]. Стаття 28 цього Закону виділяє такі типи ЗВО:університет; академія, інститут; коледж.

Окрім цього, стаття 30 Закону виділяє поняття «дослідницький університет». Статус дослідницького університету може надаватися закладу вищої освіти, що забезпечує розвиток держави в певних галузях знань за моделлю поєднання освіти, науки та інновацій, сприяє її інтеграції у світовий освітньо-науковий простір, має визнані наукові здобутки, для стимулювання наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності і проведення міждисциплінарних досліджень. На наш погляд, така класифікація не є повною та фактично вводить в Україні два типи університетів, а саме: освітні та дослідницькі. В умовах стрімкого технологічного розвитку, вважаємо за доцільне виокремити ще один тип університетів, а саме «підприємницький університет».

Концепція «підприємницького університету» отримала свій розвиток у роботах американського науковця Бертона Р.Кларка, який у своїй книзі «Створення підприємницьких університетів» розглядав процеси трансформації, що відбувалися у кінці 1980-х рока та на початку 1990-х роках у п'яти європейських університетах. На його думку, основою для підприємницького університету є

відсутність остраху комерціалізувати генерацію та поширення знань та активному впровадженню інновацій. Важливою рисою підприємницького університету є прийняття ризиків під час освоєння нових практик, результат яких незрозумілий. Він хоче істотно змінити характер діяльності організації для того, щоб опинитися в майбутньому у більш сприятливому становищі. [2, с. 20].

При цьому Б. Р. Кларк довів, що університет може реалізовувати підприємницьку функцію, не завдаючи шкоди «традиційним університетським цінностям» (освітньому процесу та результативності наукових досліджень).

Такий підхід передбачає диверсифікацію джерел фінансування університету. Для набуття нового, орієнтованого зміни, характеру діяльності необхідні чималі ресурси. Тому розширення фінансової бази набуває особливої важливості і тому у післявоєнній розбудові України слід активніше впроваджувати залучення коштів у ЗВО. Окрім оплати за навчання, слід залучати кошти від комерційних контрактів, ліцензійних відрахувань за інтелектуальну власність, доходів від послуг, що надаються на території університету, пожертв випускників тощо.

Університет такого типу має залучати студентів та випускників до підприємництва. Підприємницька діяльність активно розвинута у найбільших